

UCHWAŁA NR III.20.2024
RADY POWIATU W OPATOWIE

z dnia 27 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
za rok 2023

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), w związku z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) uchwala się, co następuje:

- § 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2023.
- 2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Opatowie.
- § 3. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu w Opatowie

Bożena Kornacka

SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2023

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, które to Centrum Starosta Opatowski wyznaczył na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Opatowskim od 1 stycznia 2012 r. Zarządzeniem Nr 59.2011 z dnia 29 listopada 2011 r.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej/Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie z zakresu pieczy zastępczej wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późniejszymi zmianami);
- 3) Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Opatowskim na lata 2024 – 2026 – przyjętego uchwałą nr LXXXVIII.104.2023 Rady Powiatu w Opatowie z dnia 28 grudnia 2023 r.

Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców biologicznych w formie:

- 1) rodziny zastępczej:
 - a) spokrewnionej,
 - b) niezawodowej,
 - c) zawodowej, w tym zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowej specjalistycznej;
- 2) rodzinnego domu dziecka.

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Uchwałą Rady Powiatu w Opatowie dnia 20 września 2019 r. została utworzona jednostka budżetowa pod nazwą: „**Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opatowie**” (zwana dalej COPOW). Z dniem 01.01.2020 r. jednostka rozpoczęła wspólną obsługę placówek opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu opatowskiego.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej trwa do osiągnięcia przez niego pełnoletności albo do 25 roku życia za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej, jeżeli wychowanek pobiera naukę.

Zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej realizowano poprzez zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej w następującym zakresie:

1. Prowadzono akcję promującą ideę rodzicielstwa zastępczego oraz prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
2. Zapewniono pomoc, poradnictwo i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez kontakty ze specjalistami w Powiatowym Punkcie Konsultacyjno-Doradczym w Opatowie.

3. Współpracowano ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, podmiotami leczniczymi.

4. Zapewniono pomoc psychologiczną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz jej wychowankom.

5. Dokonano okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

6. Współpracowano z przedstawicielami Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach, celem wypracowania linii działania w procesie zgłaszania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną pod kątem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

7. Prowadzono nadzór nad mieszkaniem chronionymi, które okresowo mogą dać poczucie bezpieczeństwa dla rodzin i dzieci oraz dla pełnoletnich wychowanków rodzin i placówek na starcie w dorosłe życie:

- 1) mieszkanie wspomagane – 3 miejsca w Internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie, ul. J. Słowackiego 56;
- 2) mieszkanie chronione – 4 miejsca w Internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie, ul. J. Słowackiego 56;
- 3) mieszkanie chronione – 4 miejsca w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej w Nieskurzowie Nowym, prowadzonym przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opatowie.

Praca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej i koordynatora przebiegała w oparciu o 3-letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Opatowskim. Współpraca z sądem w sprawie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych odbywała się w miarę potrzeb w tym zakresie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, bierze udział w realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach, którego zakupiono środki ochrony osobistej i dezynfekcji, a także sprzęt komputerowy i audiowizualny, wspomagający naukę zdalną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) oraz zakupiono wyposażenie miejsc kwarantanny i izolacji dla dzieci z pieczy zastępczej.

W 2023 r. zatrudnionych było 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy wspólnie z pracownikiem socjalnym na podstawie wniosku rodziny zastępczej objęli swoją opieką 22 rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w tych rodzinach. Koordynator udzielał wsparcia 22 pełnoletnim wychowankom pozostającym w rodzinach zastępczych.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należało:

- a) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- b) przygotowanie we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka planu pomocy dziecku,
- c) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- d) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- e) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- f) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny tej dokonywano raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. Po przeprowadzeniu przedmiotowych ocen w konsultacji

z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, asystentem rodziny, przedstawicielami sądu oraz szkół, a także Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułował na piśmie opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał je do właściwego sądu w formie sprawozdania.

W 2023 r. pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej dokonywali ocen sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej. Sporządzono również oceny rodzin zastępczych. Ponadto pracownicy brali udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego: Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Nieskurzowie Nowym, Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Tarłowie, Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Opatowie, Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Ożarowie, Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego w Opatowie, Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego „Mój dom” im. Św. Jana Pawła II w Opatowie.

W 2023 r. koordynator nawiązywał współpracę z rodzinami zastępczymi na rzecz opracowywania i realizowania planu pomocy dziecku. Podjęto również współpracę ze specjalistami zewnętrznymi – psychologami, pedagogami, w zakresie wsparcia rodzin zastępczych i dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W wielu przypadkach korzystano z przydatnych informacji asystentów rodzin biologicznych i pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej, pracowników oświatowych, aby dobrze zdiagnozować sytuację dziecka i zaplanować optymalne działania w celu udzielenia mu wsparcia oraz zaplanowania przyszłych działań pomocowych. Dla każdego dziecka, przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej został utworzony wspólnie z rodziną zastępczą plan pomocy dziecku, modyfikowany odpowiednio do podejmowanych działań i efektów pracy. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zapewnili rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. Zajmowali się również zgłaszaniem do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnił pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz poradnictwo mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził także nabór i kwalifikację na kandydatów na rodziny zastępcze. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej prowadził stały nabór i kwalifikację kandydatów.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które spełniają warunki określone w art. 47 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na zlecenie sądów pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej w 2023 r., po przeprowadzeniu analizy sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej sporządzali opinie o kandydatach na rodziców zastępczych.

Rodziny zastępcze i wychowankowie rodzin zastępczych kontynuujący naukę z terenu powiatu opatowskiego:

1) liczba rodzin zastępczych ogółem w całym roku 2023 – 39 rodzin zastępczych, liczba wychowanków w tych rodzinach ogółem w roku 2023 – 58; stan na 31.12.2023 r. – 32 rodziny zastępcze, a w nich – 48 wychowanków, w tym:

a) dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą:

- spokrewnioną – 8 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- niezawodową – 2 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,

b) rodziny zastępcze rozwiązane w okresie sprawozdawczym:

- spokrewnione – 5,
- niezawodowe – 2,

- 2) liczba rodzin zastępczych spokrewnionych – 19 (w nich 25 dzieci);
- 3) liczba rodzin zastępczych niezawodowych – 12 (w nich 18 dzieci);
- 4) liczba rodzin zastępczych zawodowych – 1 (w nich 5 dzieci);
- 5) liczba rodzinnych domów dziecka – 0;
- 6) dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – 6, wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 6;
- 7) pełnoletni wychowankowie pozostający w rodzinach zastępczych ogółem w całym roku 2023 – 22, wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 15;
- 8) pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych kontynuujący naukę ogółem w całym roku 2023 – 8, wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 8.

Dzieci w rodzinach zastępczych pochodzące z terenu powiatu opatowskiego zamieszkałe na terenie innego powiatu:

- 1) Ostrowiec Św. – 1 rodzina zastępcza (w tym 2 dzieci);
- 2) Starachowice – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 3) Płońsk – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 4) Lublin – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 5) Włoszczowa – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 6) Strzyżów – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);

Ogółem liczba rodzin zastępczych poza Powiatem Opatowskim – 6.

Ogółem liczba dzieci w rodzinach zastępczych poza Powiatem Opatowskim – 7.

Rodziny zastępcze z terenu powiatu opatowskiego wychowujące dzieci z terenu innych powiatów:

- 1) Ostrowiec Św. – 2 rodziny zastępcze (w tym 3 dzieci);
- 2) Warszawa – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 3) Busko Zdrój – 1 rodzina zastępcza (w tym 2 dzieci);
- 4) Dąbrowa Górnicza – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko).

Ogółem dzieci z innych powiatów – 7.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań z:

- sądami rodzinnymi przysyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka, okresową ocenę sytuacji dziecka,
- z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji dziecka oraz partycypowania w kosztach utrzymania pieczy zastępczej,
- z kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu,
- z ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w zakresie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe,
- instytucjami oświatowymi (szkołami, zespołami poradni psychologiczno – pedagogicznych) monitorując przebieg edukacji dzieci,
- podmiotami leczniczymi w zakresie uzyskania przez rodziny pomocy specjalistycznej.

Pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu całego roku regularnie brali udział w różnych szkoleniach i konferencjach, podnoszących kwalifikacje i umiejętności.

ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2024 ROK

1. Praca z rodzinami, ocena ich funkcjonowania poprzez zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
3. Zorganizowanie szkolenia dla rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych, w tym mogących pełnić funkcję pogotowia rodzinnego, rodziny specjalistycznej lub rodzinnego domu dziecka.
4. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
5. Pozyskiwanie, szkolenie kandydatów na rodziny niezawodowe i zawodowe.
6. Podjęcie działań w kierunku odnowienia więzi rodzinnych między wychowankami rodzin zastępczych a rodzinami biologicznymi celem umożliwienia dzieciom powrotu do rodzinnego domu.
7. Rozpoznawanie potrzeb w powiecie – sytuacji, zjawisk kryzysowych dotyczących osób i rodzin, pod kątem realizacji programu dla dziecka i rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej .
8. Organizowanie i sprawowanie pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej.
9. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego, kościołami i samorządami gmin, powiatów i województwa.
10. Pomoc pełnoletnim wychowankom w usamodzielnianiu oraz poszukiwaniu drogi w życiu.
11. Kontynuacja wsparcia dla rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
12. Udzielanie wsparcia w zakresie poradnictwa socjalnego, pedagogicznego, psychologicznego, prawnego.
13. Organizowanie i zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
14. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą.
15. Poradnictwo mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji rodzin zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
17. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny pomocowe.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m.in. w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, natomiast do wyłącznej właściwości rady powiatu na podstawie art. 12 pkt 11 ww. ustawy należy m.in. podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, wypełnił swój ustawowy obowiązek i przedstawił roczne sprawozdanie z efektów pracy za rok 2023 w związku, przy czym, biorąc pod uwagę, że rada powiatu wykonuje zadania określone statutem i ustawami, należy postanowić jak wyżej.

Opracował: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie.

Uzgodnienie prawne: r. pr. Anna Piątkowska.